

Jukka Väättinen

Husrum, mezzotint 286 × 216 mm
Underhuset, mezzotint 226 × 295 mm

Jukka Väättinen är född 1954 i Kuhma, Finland, bor och verkar i Lund. Studier vid Konstskolan Forum, Malmö 1977–80, Grafikskolan Forum, Malmö 1980–82, Konsthögskolan, Stockholm 1982–87.

Separatutställningar i bl.a. Galleri Händer, Stockholm 1987, Konstnärscentrum, Malmö 1987 och 1992, Galleri Äpplet, Helsingborg 1990, Konstfrämjandet Örebro 1990, Stenhusgården, Linköping 1990, Galleri Tornhuset, Luleå 1990, Kavaletten, Uppsala 1991, Galleri Bergman, Helsingborg 1992, Galleri H, Stockholm 1992, Taller Galleria, Cadaques Spanien 1994, Religionshistoriska museet, Lviv Ukraina 1994, Grafiska Sällskapet, Stockholm 1995 och 2002, Galleria Duetto, Helsingfors 1997, Galleri 4X, Linköping 1997, Anya Tish Gallery, Houston Texas 1997, Gallerie M Broutta, Paris 1998, Galleri Garbary, Poznan Polen 1998, Karlshamns konsthall 1999, Tomelliina konsthall 1999, Konstens Hus, Luleå 1999, Fotogalleriet, Lund 2001, Galleri Persson, Malmö 2002, Galleri Thomassen, Göteborg 2002, Galleri Carlén, Åmål 2003, Galleri Våga se, Stockholm 2005, Galleri Breitenfeld, Frankfurt am M. 2005, Grafikens Hus, Mariefred 2007.

Biennaler, triennaler i bl.a. Sverige 1983, -86, -89, -92, -95, -03, Krakow, Polen 1984, -86, -88, -91, -94, -97, Tokyo 1986, -87, Kanagawa, Japan 1985, -98, -01, Wakayama, Japan 1987, -89, -91, -93, Sapporo, Japan 1993, -97, -00, Osaka, Japan 1991, -97, Biella, Italien 1987, -89, -91, -93, -96, Tallinn 1989, -98, Odense

1990, -95, Frechen, Tyskland 1990, Napa, Kalifornien 1991, Lodz, Polen 1993, -98, Cadaques, Spanien 1994, Kuala Lumpur, Malaysia 1999, British International Miniprint (olika platser) 1994, -97, -00, -03, Katowice, Polen 1994, -97, Bophal, Indien 1995, New Orleans, USA 1996, Majdanek, Polen 1997, Lahti, Finland 1998, Wero Beach, Kalifornien 2001, Seoul, Korea 2002, London 2004, Kanton, Kina 2006, Shanghai, Kina 2006, Beijing, Kina 2007, New Delhi, Indien 2007, Kolkata, Indien 2008.

Representerad i bl.a. Nationalmuseum, Moderna museet, The British Museum, London, Ateneum, Helsingfors, konstmuseerna i Göteborg, Malmö, Norrköping, Västerås, Nasjonalgalleriet, Oslo, Nationalmuseet, Stettin, Polen, Nationalmuseet, Lviv, Ukraina, Moderna museet, Wakayama, Japan, State Museum, Majdanek, Polen, Fotografiska museet, Odense.

Priser: Katowice 1984: 1:a pris, Wakayama 1989: 2:a pris, Sapporo 1993: 3:e pris, Lodz 1993, Cadaques 1994, Grafikens Hus, Mariefred: Stora Grafikpriset 1995, Nisse Stenqvist-stipendiet (Grafikens Hus) 2007.

I 2008 års portfölj från Föreningen för Grafisk Konst ingår *Husrum*, mezzotint 286 × 216 mm (160 ex.) och *Underhuset*, mezzotint 226 × 295 mm. (160 ex.) Tryckt av konstnären.

Foto: Martti Väättinen

Ett par år efter det att jag började som lärare i grafik på Kungl. Konsthögskolan kommer en mycket målmedveten och fokuserad ung konstnär in på skolan. Hans namn är Jukka Väättinen, och året är 1982. Jukka har redan en gedigen grafikutbildning från Grafikskolan Forum i Malmö, under Bertil Lundbergs inspirerande ledarskap.

Jukka är en flitig elev som troget och intresserat följer studierna, men det är när han provar på mezzotinten som det verk-

skap. Med den kan man jobba med mycket större bilder, och preparera plåtarna snabbare. Så fortsätter Jukkas konstnärsliv, och plåtarna blir bara större och större och mer komplexa ... – tills kroppen säger ifrån, och Jukka får en »rockerarm«. För att inte tappa styrfarten och förlora grafiken börjar Jukka med fotografvyr som han utvecklar under ett antal år. – Numera har »rockerarmen« försvunnit, och Jukka är tillbaka hos sina mezzotinter.

Bilden *Husrum* har flera bottnar – först som ordlek. Ett husrum – en tillfällig bostad för någon – kanske är det en bostadslös som ska ligga på det kalla stengolvet – eller ett rum i ett hus. Själv associerar jag bilden till ett trapphus, alltså ett rum mellan rummen. I bilden finns det klara reflexer från en dold ljuskälla, s.k. klärobskyr (eller ljusdunkel), något som bl.a. Rembrandt och Caravaggio älskade i sina bilder. Trappstegen har en antydning till ljus, och det rutiga golvet bjuder på flera sorters ljusnyanser. Golvet mönster finns där även om det ligger i mörkret. Härliga är också de två små öppningarna som finns under de två avskärmande dörrarna. Mattan framför trappan inbjuder oss att stiga uppåt i bilden och läsningen av bilden tycker jag börjar nerifrån – från ljuset.

I bilden *Underhuset* känner jag att jag är på väg ner – under huset, eller ner till Underhuset som är huset under Överhuset. Med hjälp av små antydningar av ljus kan vi läsa av trappstegen och strukturer i rummet till vänster om trappan. Räcknet har en elegant sväng som berättar att det inte är vilken bondtrappa som helst, utan en lite finare, elegantare trappa. Med hjälp av silhuetter och valörspel med ljus och skuggor skapar Jukka sina suggestiva mezzotintrum där även det dolda blir synligt i våra hjärnor. Vi ser det vi egentligen inte kan se.

Jordi Arkö
Konstnär

ligen tänder till – och mezzotinten kommer hädanefter att bli hans 'grej'. Med hjälp av läraren och grafiknestorn Lennart Glemme plockas den gamla italienska mezzotintstämningen fram ur gömmorna. Själva mezzotintrockern är gammal och slö, så vi monterar på en nygjord rocker som jag köpt hos Lyons i New York. Jukka Väättinen gör ett par fantastiska trappinteriörer från Kasern II på Skeppsholmen, och med dem börjar hans storslagna resa med mezzotinterna.

Två år senare, 1984–85, gör Jukka ett utbytesår på Konsthögskolan i Helsingfors. Och här kommer det egentliga genomslaget för Jukka som mezzotintgravör. I Helsingfors kommer han i kontakt med en helt ny mezzotintrock, som mer liknar en felmonterad stridsyxan än ett konstgrafiskt red-

PS. Mezzotinter hör definitivt inte till det vanligaste i FfGK:s utgivningar. Senast deltog Axel Tallberg med en mezzotint år 1896, och sedan en år 1897! Vad har vi kanske missat under de senaste 111 åren? DS